

Український державний університет залізничного транспорту
Кафедра маркетингу, комерційної діяльності та економічної теорії

УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТА
СТИМУЛЮВАННЯ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Пояснювальна записка і розрахунки
до дипломної роботи
МРЕ.300.02.14.05

Розробив:
студент групи 216-М-324
спеціальності 075 «Маркетинг»
(роботу виконано самостійно, відповідно
до принципів академічної доброчесності)

Андрій РЄПУШКІН
(прізвище та ініціали)

Керівник:
доцент, канд. екон. наук

Володимир ВОЛОХОВ
(прізвище та ініціали)

Рецензент:
доцент, канд. екон. наук

Оксана ЧЕБАНОВА
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Актуальність роботи.

В умовах глобальної цифровізації та геополітичної нестабільності, ІТ-сектор є ключовим драйвером економіки України. Формування ефективних маркетингових стратегій є критично важливим для збереження конкурентоспроможності вітчизняних компаній на міжнародному ринку, подолання експортної залежності та переходу до продуктової моделі бізнесу.

Ключові слова: ринок інформаційних технологій, маркетингова стратегія, стимулювання ринку, SWOT-аналіз, інвестиційний проект, цифровізація, ІТ-кластер, конкурентоспроможність.

Мета роботи - теоретичне узагальнення та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення маркетингових стратегій розвитку та інструментів стимулювання ринку інформаційних технологій в Україні.

Об'єкт дослідження - ринок інформаційних технологій України як цілісна економічна система.

Предмет дослідження - сукупність стратегій стимулювання ринку, що застосовуються вітчизняними ІТ-компаніями з метою забезпечення підтримки та подальшого розвитку власної підприємницької діяльності.

Структура та обсяг роботи становить: 131 с., 16 рис., 5 табл., 78 інформаційних джерел.

Розділи кваліфікаційної роботи:

У першому розділі «Теоретико-методологічні аспекти використання інформаційних технологій» висвітлено теоретичні засади використання інформаційних технологій.

У другому розділі «Оцінка потенціалу оптимізації стратегій розвитку ринків збуту» проведено аналіз можливостей щодо вдосконалення стратегій стимулювання збутової діяльності, та виконано порівняльну характеристику з провідними країнами-експортерами та SWOT-аналіз галузі

У третьому «Удосконалення механізмів стимулювання ринку ІТ-послуг України» розділі виконано огляд наявних стратегій розвитку ІТ-сектору в Україні

та обґрунтування пропозицій щодо формування нових підходів до стимулювання ринків збуту ІТ-послуг . Запропоновано «Стратегію формування інноваційних лідерів», яка базується на створенні технологічних кластерів, використанні VR-технологій у просуванні та діджиталізації комунікацій.

Методи дослідження.

У процесі виконання роботи було використано систему загальнонаукових методів пізнання, серед яких: діалектичний метод, аналіз та синтез, системний підхід, метод аналогій, історичний метод, а також метод порівняльного аналізу .

ABSTRACT

Relevance of the work.

In the context of global digitalization and geopolitical instability, the IT sector serves as a key driver of the Ukrainian economy. Developing effective marketing strategies is critical for maintaining the competitiveness of domestic companies in the international market, overcoming export dependence, and transitioning toward a product-based business model.

Keywords: IT market, marketing strategy, market stimulation, SWOT-analysis, investment project, digitalization, IT cluster, competitiveness.

The aim of the work is to generalize theoretical concepts and develop practical recommendations for improving marketing development strategies and tools for stimulating the information technology market in Ukraine.

The object of research is the Ukrainian information technology market as an integrated economic system.

The subject of research is the set of market stimulation strategies applied by domestic IT companies to ensure support and further development of their entrepreneurial activities.

Structure and scope of the work: The work consists of 131 pages, 16 figures, 5 tables, and 78 information sources.

Sections of the qualification work:

Chapter 1: "Theoretical and Methodological Aspects of Information Technology Utilization" highlights the theoretical foundations of using information technologies.

Chapter 2: "Assessment of the Potential for Optimizing Market Development Strategies" provides an analysis of opportunities for improving sales promotion strategies, performs a comparative analysis with leading exporting countries, and presents a SWOT analysis of the industry.

Chapter 3: "Improving Mechanisms for Stimulating the IT Services Market in Ukraine" reviews existing development strategies for the IT sector in Ukraine and substantiates proposals for forming new approaches to stimulating IT service sales markets. The "Strategy for Forming Innovation Leaders" is proposed, based on the

creation of technological clusters, the use of VR technologies in promotion, and the digitalization of communications.

Research methods.

The study utilizes a system of general scientific cognitive methods, including: the dialectical method, analysis and synthesis, the systems approach, the method of analogies, the historical method, and comparative analysis.

Факультет економічний

Кафедра маркетингу, комерційної діяльності та економічної теорії

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Спеціальність: 075 «Маркетинг»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

професор, д-р. екон. наук

(вчене звання)

О.І. ЗОРІНА

«___» січня 2026 р

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Репушкіну Андрію Сергійовичу

1. Тема роботи «Удосконалення маркетингових стратегій розвитку та стимулювання ринку інформаційних технологій»

керівник роботи Волохов Володимир Анатолійович, канд. екон. наук, доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено розпорядженням по Економічному факультету УкрДУЗТ від «27» лютого 2025 року № 68/25

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи 16 січня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи матеріали монографічних досліджень, періодичної літератури, державної і відомчої статистики, досвід роботи вітчизняних і зарубіжних підприємств, дані спеціальних економічних і соціологічних досліджень, звітність підприємства за 2022-2024 роки.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку ринку ІТ-послуг і продукції в Україні. Ключові проблеми та виклики у процесі збуту ІТ-продукції. Методи просування ІТ-послуг та продуктів України на міжнародній арені. Конкурентний аналіз ринку ІТ-послуг України. Проведення SWOT-аналізу ринку ІТ продукції в Україні. Аналіз маркетингового середовища ІТ галузі України. Оптимізація маркетингових стратегій. Модернізація технологічних стратегій. Формування стратегій довгострокового партнерства з клієнтами. Визначення кроків та дій для реалізації стратегій. Вектори розвитку провідних ІТ-гравців через партнерство та спільні інновації.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1 Динаміка об'єму ІТ ринків - три аркуші (формат А4) 2 Динаміка росту об'єму ІТ ринків – один аркуш (формат А4) 3 Динаміка частки українського ІТ у світовому ІТ ринку– один аркуш (формат А4) 4 Динаміка ROI українського ІТ ринку – один аркуш (формат А4)

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання «23» жовтня 2025 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретико-методологічні аспекти використання інформаційних технологій	12.11.2025	
2	Оцінка потенціалу оптимізації стратегій розвитку ринків збуту	10.12.2025	
3	Удосконалення механізмів стимулювання ринку ІТ-послуг України	25.12.2025	
4	Графічна частина	15.01.2026	

Студент _____ Андрій РЄПУШКІН
 (підпис) (власне ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Володимир ВОЛОХОВ
 (підпис) (власне ім'я та прізвище)

Зміст

Вступ	7
1. Теоретико-методологічні аспекти використання інформаційних Технологій	10
1.1. Аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку ринку ІТ-послуг і продукції в Україні	10
1.2. Ключові проблеми та виклики у процесі збуту ІТ-продукції	21
Висновки до першого розділу	45
2 Оцінка потенціалу оптимізації стратегій розвитку ринків збуту	47
2.1 Конкурентний аналіз ринку ІТ-послуг України	47
2.2 Проведення SWOT-аналізу ринку ІТ продукції в Україні	59
2.3 Аналіз маркетингового середовища ІТ галузі України	65
Висновки до другого розділу	83
3 Удосконалення механізмів стимулювання ринку ІТ-послуг України	85
3.1 Оптимізація маркетингових стратегій	85
3.2 Модернізація технологічних стратегій	95
3.3 Формування стратегій довгострокового партнерства з клієнтами	98
3.4 Визначення кроків та дій для реалізації стратегій	103
3.5 Вектори розвитку провідних ІТ-гравців через партнерство та спільні інновації	113
Висновки до третього розділу	117
Висновки	120
Список використаних джерел	122

					<i>МРЕ.300.02.14.05</i>			
<i>Зм.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дат</i>	<i>Удосконалення маркетингових стратегій стимулювання та розвитку ринку інформаційних технологій</i>	<i>Лім.</i>	<i>Аркуш</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Розробив</i>		<i>Рестушкін А.С.</i>					6	131
<i>Перевірів</i>		<i>Волохов В.А.</i>						
<i>Реценз.</i>		<i>Чебанова О.П.</i>						
<i>Н. Контр.</i>		<i>Мктричьян О.М.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Зоріна О.І.</i>				УкрДУЗТ		

Список використаних джерел

1 Экспорт украинских IT-услуг в июле 2023 года вырос на 3,1% по сравнению с прошлым годом:[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2023/09/1/703804/>

2 Экспорт IT-услуг на початку 2023 року знизився на 16%:[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dev.ua/news/eksport-it-posluh-na-pochatku-2023-roku-znyzyvsia-na-16-1682747703>

3 Як IT-індустрія розвиває інші галузі економіки у 2022 році:[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/jak-it-industrija-rozvyvae-inshi-galuzi-ekonomiky>

4 Портрет IT-спеціаліста — 2023. Аналітика :[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dou.ua/lenta/articles/portrait-2023/?from=doufp>

5 Вакансії провідних компаній :[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://jobs.dou.ua/>

6 Рекордна конкуренція серед кандидатів, 70 відгуків на вакансію HR та miltech-можливості. Огляд IT-ринку праці, вересень 2023:[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dou.ua/lenta/articles/it-job-market-september-2023/>

7 Когда уезжают десятки тысяч других и не возвращаются, это никого не беспокоит". Глава IT Ukraine о бронировании и бегстве компаний:[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2023/05/9/699893/>

8 Главные конкуренты Украины на мировом IT-рынке — Польша и Латинская Америка — эксперт :[Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://delo.ua/business/chchchch-324285/>

9 IT-індустрія в Україні: Порахувати не можна нехтувати :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://itukraine.org.ua/news/it-industriya-v-ukrayini-porahuvaty-ne-mozhna-nehtuvaty>

10 6 отрезвляющих графиков об IT-индустрии Украины (и 3 обнадеживающих) :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://businessviews.com.ua/ru/tech/id/5-otrezvljajuschih-grafikov-ob-it-industrii-ukrainy-i-3-obnadezhivajuschih-1718/>

11 Рахман М.С. Дослідження інформаційних і телекомунікаційних послуг України як експортоорієнтованої галузі економіки [Текст]/ М.С. Рахман // Бізнес Інформ. 2017. № 5. С. 279–287.

12 Marketing Strategies That Will Help You Increase Sales :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.forbes.com/sites/johnhall/2023/10/15/4-marketing-strategies-that-will-help-you-increase-sales/?sh=12782493c5be>

13 Marketing Simulations :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.marketplace-simulation.com/marketing-simulations/>

14 Commercial strategies :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bcm.marketing/en/b2b-marketing/sales-commercial-strategy/>

15 Strategic Marketing :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.marketplace-simulation.com/compare-our-business-simulations/strategic-marketing-bikes/>

16 GlobalLogic Marketing :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globallogic.com/uk/insights/blogs/authors/globallogic-marketing/>

17 Intellias news :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.intellias.ua/news>

18 Digital Marketing & Content Management :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://careers.epam.ua/company/practices/digital-marketing-content-mangement>

19 Статистика зовнішнього сектору :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external>

20 «Тенденції невтішні». Ми проаналізували обсяг українського ІТ-експорту за III квартал й запитали в експертів, чого очікувати до кінця року :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/it-export-3-quarter-2023/>

21 IT Services – Poland :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/outlook/tmo/it-services/poland>

22 IT Services – Brazil :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/outlook/tmo/it-services/brazil>

23 Information technology global market report :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/information-technology-global-market-report>

24 Information Technology Global Market Report 2021: COVID 19 Impact and Recovery to 2030:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.reportlinker.com/p06018857/Information-Technology-Global-Market-Report-COVID-19-Impact-and-Recovery-to.html>

25 The country at war: The voice of Ukrainian start-ups :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/18kV886D29iQ3ENmS9NeII3AjFgzeBvoV/view>

26 Исследование украинского рынка стартапов: как они зарегистрированы, сколько зарабатывают и от чего страдают :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ain.ua/ru/2022/01/19/doslidennya-ukrainskogo-startapa-rinku/>

27 Инвестиции в украинские стартапы за Q3/2023 :[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ain.ua/ru/2023/10/06/ynvestyczyy-v-ukraynskye-startapy-za-q3-2023/>

28 Глобальні витрати на маркетингові ІТ-інструменти:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/news/209464_globaln-vitrati-na-marketingov-it-nstrumenti-do-2023-roku-perevishchat-25-mlrd

29 Доходи і прибутки ІТ компанії:[Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://medium.com/@timvlasyuk/%D0%B4%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8-%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BA%D0%B8-%D1%96%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%97-469a076f6758>

30 Маркетинг у сфері ІТ - секрети продажів, огляд кейсів:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://webpromoexperts.net/ua/blog/b2b-marketing-na-zapadnyy-rynok-keysy-it-kompaniy/>

31 Технології втратили пільгу: як змінилася робота ІТ-бізнесу після повернення ПДВ:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/02/20/697208/>

32 Overview of Ukraine's IT market:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.allstarsit.com/blog/overview-of-ukraines-it-market>

33 The growing IT sector in Ukraine:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/storyworks/future/ukraine-innovating-for-the-future/ukraines-dynamic-it-sector>

34 Топ-50 ІТ-компаній України, літо 2023: мінус 6 тисяч фахівців за пів року, сервісні компанії мають менше клієнтів, продуктові наймають активніше:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/top-50-summer-2023/>

35 Український ІТ-експорт досяг у 2022 році рекордних \$7,3 млрд. Чому це насправді не дуже добра новина:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forbes.ua/innovations/ukrainskiy-it-eksport-dosyag-u-2022-rotsi-rekordnikh-73-mlrd-chomu-tse-naspravdi-ne-duzhe-dobra-novina-31012023-11420>

36 Експорт ІТ-послуг з України цьогоріч скорочується – асоціація:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/31/702742/>

37 Розвиток ІТ в Україні: поточна ситуація та перспективи:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rubryka.com/blog/rozvytok-it-v-ukrayini/>

38 Більше \$6 млрд експорту за рік. Як росте ІТ-сектор України:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://biz.censor.net/resonance/3311585/bilshe_6_mlrd_eksportu_za_rik_yak_roste_itsektor_ukrayiny

39 GlobalLogic: Delivering Digital Product Engineering Services with a Design-led Twist:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://thesiliconreview.com/magazine/profile/globallogic-delivering-digital-product-engineering-services-with-a-design-led-twist>

40 Thinking Digital: A New Way of Thinking About Digital Transformation:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globallogic.com/uk/insights/blogs/thinking-digital-a-new-way-of-thinking-about-digital-transformation/>

41 Eliminating Guesswork from Product Engineering with the Glass Box Strategy:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://intellias.com/product-engineering-glass-box-strategy/>

42 Salesforce Consultant – EPAM Systems:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://crm.consulting/company/epam/>

43 Business-Level Strategy: Definition, Examples, and Implementation:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://solutionshub.epam.com/blog/post/business-level-strategy-definition-examples-and-implementation?utm_source=linkedin&utm_medium=social&utm_campaign=solutionshub&sf180176819=1

44 ІТ-ринок України 2019-2020: індустрія на \$5 млрд і 200 000 спеціалістів: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ain.ua/ru/2019/08/29/it-obzor-nix/>

45 Software development in Ukraine: 2019-2020 IT market report: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.n-ix.com/software-development-in-ukraine-2019-2020-market-report/>

46 ІТ рейтинг України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://it-rating.ua/>

47 Чотири українські команди потрапили до десятки найкращих ІТ-компаній світу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tsn.ua/nauka_it/chotiri-ukrayinski-komandi-potrapili-dhttps://tsn.ua/nauka_it/chotiri-ukrayinski-komandi-potrapili-do-desyatki-naykraschih-it-kompaniy-svitu-461372.htmlo-desyatki-naykraschih-it-kompaniy-svitu-461372.html

48 Розвиток ІТ в Україні: поточна ситуація та перспективи: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://blog.youcontrol.market/rozvitok-it-v-ukrayini-potochna-situatsiia-ta-pierspipektivi/>

49 U.S. FOOD & DRUG administration: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fda.gov/>

50 Regulatory Controls: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fda.gov/medical-devices/overview-device-regulation/regulatory-controls>

51 GDPR: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kpmg.com/ua/uk/home/services/consulting/technology/information-protection-and-cyber-security/gdpr.html>

52 Стратегія контент-маркетингу — могутній інструмент м'якого впливу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prposting.com/uk/blog/>

53 Технологія ділових переговорів: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/23950/mod_resource/content/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%208.pdf

54 ГЕНЕЗИС ТА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «ГЛОБАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_07/24.pdf

55 GlobalLogic jobs: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jobs.dou.ua/companies/globallogic/>

56 Інформація о Intellias: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forbes.ua/ru/profile/intellias-393>

57 EPAM: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epam.com/>

58 Розвиток інвестиційних процесів на ринку іт-послуг: методологія та практика державного регулювання: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/News/Academy/2023/01/zam-962_web.pdf

59 Что такое технология блокчейн?: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://aws.amazon.com/ru/what-is/blockchain/?aws-products-all.sort-by=item.additionalFields.productNameLowercase&aws-products-all.sort-order=asc>

60 Хмарні рішення: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vistplus.com/it-poslugi/xmarni-rishennya/>

61 IT Outsourcing in Ukraine in 2023: Market Overview, Rates, and Benefites: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://varyence.com/blog/it-outsourcing-in-ukraine-in-2023-market-overview-rates-and-benefits/>

62 THE IMPACT OF THE GLOBAL RECESSION ON UKRAINIAN IT IN 2023: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ubn.news/wp-content/uploads/2023/02/Employer-branding-in-2023.pdf>

63 What is Going On in the Ukrainian IT Sector in 2023: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://coventit.com/blog/What-is-Going-On-in-the-Ukrainian-IT-Sector-in-2023>

64 The State Of IT in Poland: A Complete Overview: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://redjumpers.agency/the-state-of-it-in-poland-a-complete-overview/>

65 IT outsourcing in Poland: market overview: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mwdn.com/blog/it-outsourcing-in-poland-in-2023/>

66 SWOT-аналіз Екрані з позицій інноваційного розвитку: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/reader/141448730>

67 The perspectives of the IT services market development in Ukraine: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bses.in.ua/journals/2020/51_2020/6.pdf

68 Що таке SWOT аналіз?: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://business.diia.gov.ua/handbook/marketing/so-take-swot-analiz>

69 Стартап-хаб Как Microsoft развивает инфраструктуру стартапов в Украине: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ain.ua/special/startuphub-infrastructure/>

70 Українські стартапи під час війни: скільки проєктів зуміли адаптуватися та успішно розвиваються: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://speka.media/ukrayinskii-biznes-pid-cas-viini-prikladi-uspisnix-projektiv-9gn82v>

71 Технології та держава: Як розвивалася ІТ-сфера у 2022 році: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/bornyakov-programisti-ta-rozvitok-startapiv-v-ukrajini-yak-zaluchayut-investiciji-pid-chas-viyni-50298067.html>

72 Customer Acquisition Cost (CAC): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.productplan.com/glossary/customer-acquisition-cost/#:~:text=Customer%20Acquisition%20Cost%2C%20or%20CAC,buy%20a%20product%20or%20service.>

73 Що таке ROI та як цей показник допоможе власникові бізнесу?:
[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://bakertilly.ua/%D1%89%D0%BE-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B5-roi-%D1%82%D0%B0-%D1%8F%D0%BA-%D1%86%D0%B5%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5-%D0%B2%D0%BB/>

74 Что такое ROI, как посчитать показатель и почему он важен:
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://serpstat.com/ru/blog/chto-takoe-roi-v-marketinge/>

75 Маркетинговий потенціал у підвищенні прибутковості підприємства: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_8/L_I_Telisevskaja_H_I_Komyshan_S_S_SergeyevMarketing_potential_in_increasing_profitability_of_company.pdf

76 Уровень инфляции в Соединенных Штатах Америки в 2020 году:
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statbureau.org/ru/united-states/inflation#:~:text=%D0%92%20%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%B5%202020%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B0%20%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%8C,%D0%BF%D0%BE%20%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%8E%20%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%8F%D1%86%D0%B8%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%B5.>

77 ИНФЛЯЦИЯ В США ЗА 2021 РИК - 7%, ЦЕ НАЙВИЩИЙ РІВЕНЬ З 1982 РОКУ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://finbalance.com.ua/news/inflyatsiya-v-ssha-za-2021-rik---7-tse-nayvishchiy-pokaznik-z-1982-roku#:~:text=%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%8F%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%83%20%D0%A1%D0%A8%D0%90%20%D0%B7%D0%90%D0%B8%D0%B8%D1%80%D0%B5.>

[В0%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8,Reuters%2C%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%94%20%22%D0%91%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80%22.](#)

78 Инфляция в США обновила минимум больше чем за год: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [https://minfin.com.ua/2023/01/12/98888377/#:~:text=%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%8F%D1%86%D0%B8%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%BB%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%8C%20%D1%88%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%8F%D1%86%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D1%8F%D0%B4,%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B0%20\(9%2C1%25\).](https://minfin.com.ua/2023/01/12/98888377/#:~:text=%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BB%D1%8F%D1%86%D0%B8%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%BB%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%8C%20%D1%88%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%8F%D1%86%20%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D1%8F%D0%B4,%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B0%20(9%2C1%25).)